

Lado Mirianashvili
**Netradicionalna ikonografija *Abrahamova gostoprimstva* iz refektorija samostana Udabno
u kompleksu Davit-Gareji u Gruziji**

Refektorij u spilji samostana Udabno u Davit-Gareji predstavlja rijedak sačuvani primjer bizantskog tipa refektorija s freskama koje datiraju iz ranokršćanskoga perioda, s nekoliko različitih kompozicija, uključujući *Abrahamovo gostoprimstvo*. Freska je naslikana u niši na čelu krajnjeg istočnog dijela i datirana je u početak 11. stoljeća. *Abrahamovo gostoprimstvo* u refektoriju Udabno prikazuje tri anđela - svakog sa svitkom u lijevoj ruci - kako sjede za stolom na kojem se nalaze kalež i četiri komada kruha. Anđele poslužuju Abraham i dječak s aureolom, obučen u skupocjenu odjeću, koji u desnoj ruci drži čašu, a u lijevoj presavijeni ručnik. Sličnih primjera ovakve kompozicije ove scene ne poznajemo u likovnome korpusu. Vodeći se dokazima pronađenim u Kuranu i babilonskom Talmudu, pretpostavljamo da je mladi dječak s aureolom i skupocjenom odjećom, koji s Abrahamom poslužuje anđele, Jišmael, Abrahamov prvi sin. Jišmael je bio mlad u vrijeme posjeta anđelâ: znamo da je Jišmael obrezan prije posjeta Svetoga Trojstva Abrahamu, naime s trinaest godina. Dječak naslikan u refektoriju Udabna odgovara dječaku te dobi. U vrijeme posjeta anđela Jišmael je još uvijek bio u Abrahamovoj kući: Abraham ga je izгнаo tek nakon Izakova rođenja. Program freske iz samostana Udabno predstavlja odraz bliskih interkulturnih odnosa između Židova, Muslimana i Gruzijaca u srednjovjekovnoj Gruziji.